

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Regionale helseforetak

Deres ref

Vår ref
201101426-/IAA

Dato
13.05.2011

NOU 2010:5 Aktiv deltakelse, likeverd og inkludering

Ved kongelig resolusjon 25. april 2008 ble det nedsatt et utvalg for å foreta en helhetlig gjennomgang av forvaltning, organisering og finansiering på hjelpemiddelområdet. Hovedformålet var å få en vurdering av mulige langsiktige grep som kan gi varige og effektive kvalitets- og kompetanseforbedringer i systemet for formidling og forvaltning av hjelpemidler. Utvalget leverte 4. mai 2010 sin innstilling: *NOU 2010:5 Aktiv deltakelse, likeverd og inkludering – et helhetlig hjelpemiddeltilbud*. Utvalgets vurderinger og forslag er oppsummert i kapittel 1. Utredningen i sin helhet finnes på <http://www.regjeringen.no/html?id=602627>

Hjelpemiddelutvalget tar bl.a. opp spørsmål som har konsekvenser for de regionale helseforetakene:

- opprydding på området tilskudd til opplæringstiltak
- opprydding i ansvaret for behandlingshjelpemidler
- opprydding i ansvaret for ortopediske hjelpemidler og høreapparater

Det foreslås å overføre ansvaret til spesialisthelsetjenesten for ovennevnte.

Høreapparatområdet

Høreapparat og tinnitusmaskerer er hjemlet i § 10-7 bokstav b, og nærmere regulert i forskrift om stønad til høreapparat og tinnitusmaskerer F 18.04.1997 nr. 337.

Det er et krav om varig funksjonsnedsettelse, og må være nødvendige og hensiktsmessige. Det innebærer at det kan gis stønad hvis vedkommende har et hørselstap eller tinnitus av et slikt omfang at høreapparat og/eller tinnitusmaskerer er av vesentlig betydning for vedkommendes alminnelige funksjonsevne. Regelverket omfatter også stønad til:

- legeundersøkelse (spesialist), herunder reiseutgifter
- ørepropper
- tilleggsutstyr
- forbruksmateriell
- etui, batterier, frakt
- gjenanskaffelse (6 år), reparasjon og service.

I 2008 ble det kjøpt inn til sammen 76 528 høreapparater. Tilsvarende tall i 2006 var 58 395. Tilskuddssatser pr. 1. januar 2011 er følgende:

- Analoge høreapparater med propp: inntil 4 230 kroner
- Digitale høreapparater: inntil 6 190 kroner
- Tinnitusmaskerer: Inntil 3 550 kroner

Utgifter over folketrygden er om lag 500 mill. kroner.

Ortopediområdet

Ortopediske hjelpemidler er hjemlet i lov om folketrygd § 10-7 bokstav i, og nærmere regulert i forskrift om stønad til dekning av ortopediske hjelpemidler, brystprotese, ansiktsprotese, øyeprotese og parykk.

Det er krav om varig funksjonsnedsettelse, og hjelpemidlene må være nødvendige og hensiktsmessige. Det vises for øvrig til forskriften når det gjelder den nærmere reguleringen av når stønad kan gis til de ulike typene ortopediske hjelpemidler.

Arbeids- og velferdsetaten fatter vedtak og utbetaler tilskudd til ortopedisk hjelpemiddel på bakgrunn av sakkyndig uttalelse fra legespesialister/sykehusavdelinger. Folketrygden dekker utgifter til anskaffelse, tilpasning, reparasjon og fornyelse av ortopediske hjelpemidler.

Det totale utgiftene på ortopediområdet var i 2010 951 mill. kroner.

Behandlingshjelpemidler

Behandlingshjelpemidler var tidligere hjemlet i kap. 10 i lov om folketrygd. Fra 01. januar 2003 ble ansvaret for behandlingshjelpemidler overført til helseforetakene. Behandlingshjelpemidler som fortsatt gis av folketrygden, er omtalt i Vedlegg 7 til lovens kapittel 10. Det er angitt en uttømmende liste hjelpemidler som kan gis til bestemte diagnoser.

Den største utgiftsposten av de behandlingsrelaterte hjelpemidlene er luftrensere ved pustevansker. Utgiftene til luftrensere var i 2010 på 4,3 mill. kroner. Utgiftene til de øvrige behandlingsrelaterte hjelpemidlene var om lag 2,6 mill. kroner.

Tilpasningskurs/opplæring av synshemmede

Stønad til tilpasningskurs/opplæringstiltak er hjemlet i lov om folketrygd § 10-7, 4. ledd.

Synshemmede, hørselshemmede, kombinerte syns-/hørselshemmede og døvblinde kan søke om støtte til tilpasningskurs gjennom Arbeids- og velferdsetaten. Som hovedregel får søker dekket utgifter for inntil tre tilpasningskurs med tilhørende suppleringskurs. Utgifter til tilpasningskurs for pårørende kan også dekkes. Syn- og mestringssentrene tilbyr også aktivitetsopphold som det kan søkes støtte til gjennom Arbeids- og velferdsetaten. Det kan også søkes om opphold på folkehøgskole for å bli mer selvhjulpen og fungere bedre i dagliglivet.

I den høringen AD gjennomførte av NOU 2010:5 høsten 2010 var ikke RHFene på høringslisten. Vi ser derfor behov for å informere om prosessen og innhente synspunkter på forslaget. Det vises også til drøftelse på fagdirektørmøtet 13.4. Av hensyn til neste møte i embetsgruppen for oppfølging av forslagene ber Helse- og omsorgsdepartementet med dette ber om de regionale helseforetakenes overordnede vurdering senest innen utgangen av fredag 20. mai. Innspill bes sendt på e-post til iaa@hod.dep.no og ota@hod.dep.no

Med vennlig hilsen

Ole T. Andersen e.f.
avdelingsdirektør

Ingunn Aalvik
underdirektør